Engesund 6/9 63.

Kjære Asbjørn og Marie

En Tid er nu allerede hengaaet siden vi var isammen og føler vi Lengsel efter at høre noget fra Eder. Det er vel snart paa de Tider efter Vaages Rekderiei sigende vi man antage at Forældrene har begivet sig paa Veien fra det hvilbefuldte Canada til sit kjære Fadeland Norge, og vil vi ønske at Reisen motte blive heldig saa at vi snart igjen motte nyde den Glæde at se Dem i vor mitte. Jeg har talt med Gotlev Thomsen og din Pengfornendese til Dem og han mente at dette ikke kunde være noget at befrygte, med hensyn til Vaages Ordre i denne Anledning, thi han sagde at Vaage først motte Correspondere med Dem, og at alt derfor velde blive i sin Orden. Jeg har ikke sect Vaage i Bladerne Udexpenderet fra Chicago efter Quebec, men dette kommer vel ikke saa snart i Bladerne, saa Di kan være langt paa Hjemveien naar vi ser ham opført der. Thomsen troede i heldigste Tilfelde at Steipner kunde være ventendes til Mekeli. Fra America har vi ingen Skrivelse haft siden vi taltes.

17 A

Serine har haft en Tur med sver Tand-
pine men er nu bedre. Börnene har
veret og er endnu Sygelige, men nu lidt bedre
Olaf har uden nogen tildragelse som vi ved
favet andt i den venstre tod som han halter
den er haaven over Okleledet og som han helst
vil gaa den udover. Dagteren troede det var
Kjertelsyge eller en Gren af den Engelske
Syge, ~~han~~ sagde vi skulde bruge Tran
baade til Olaf og Olai, thi Olai var den
gang ogsaa sygtig, men er nu bedre. Serine
Olava er Sygelig og bliver mattere for hver
Dag, men vi har troet dette er for Tunder-
ne, thi hun har faaet mange paa denne
Tid, men nu har disse halt op at kam-
me nu og hun vedbliver efremdeles
at veere Mut og daarligt udsende, thi
for har hun seet meget godt ud, saa jeg
er bang for at Börnene ikke ere meget
sterkke, men kandske lider at samme Syg-
dom alle. Jeg ved Du har veret heldig med
Hiere for Kjertelsyge, og fremkammer vi denne
gang ogsaa med Bön om Din ~~Hjelp~~ Hjelp
Vores Dagter skal nu rese fra os til han har
faaet Ansettelse et stykke op fra Christiania.
Han sagde at vi nosse ikke lade Dem Spise
Heelmad som Gröd og Lippe, og hvis vi brugte Gröd
da Gryngröd, og vores Börn har spiset meget Gröd

17 B

og dette sage han var skadelyt for Dem, og har
vi nu holt op at give Dem saadan Mad.
Dersom du har Anledning at sende os Medesiner
og vi inden den Tid har begyndt med Tran, som
vel vi bleve vanskeligt at faa Dem at indtage
underret os da om vi skal bruge Tran naar
vi bruger dine Medesiner. Di klager sig for
smerte i Maven og Ildeli Brystet bestandig tret
og Mat. Dagter Lassens troede Di have Kjertelsyg i
Maven, og om Di ~~Spiser~~ Spiser gods kan di ikke
~~[illegible]~~ samle Krefter. Ved det at Børnene som
falge af Sygdommen ere Gretne eller selve faa
di ikke sin sulden Sukker og andre Sødsager
dersom dette er skadeligt for Dem skriv da
derom sin vi kan sige at Onkel paa Grund
af skadeligheden forbyder saadant. Af din
Medesiner har vi ingen tilbage. Serene
beder mig helse Marie at det gjorde hende
ondt at hun ikke fik Lulighed med at sende
noget til lille Olaf som hun talte med Marie
om, men faa vi haabe at Anledningen
om vi lever endnu dertil kunde bleve
Serene Børnene Martha beder mig helse Eder
saa meget flittig og beges efter at høre hvordan
De med Olaf lever og er Du og Marie og Barn og saa
for mig paa det kjærligste helset.

Eders Hengivne

O Anda

-17C

63

Engesund 20/10 63.

Kjære Asbjørn

Med glæde erfarer vi at De nu er kommen til Stavanger og at vi allerede maa hentig til dig sam hidentie og nu sam nyj ankommen til Stavanger dog allegevel tilbyder dig ver Tjenneste, hvilket vi med glæde og tak til Gud den Almægtige vil imedtage, thi hver har ekke Gud lavet det gods at Olaf kan fan komme til Eder nu da han trenger sin hailig dertil.

Med hensyn til hvad Læge, da er Hjerte, proget at naar din vil forsøge ansker vi det fremfor nogen anden og tillige ansker vi helst af Olaf man fan bleve i dit Huus, og med hensyn til Skolegang o/v da er din bestemmelse i enker henseende med Olaf vores, og overlader vi ham til Eder efter Eder ikjon i enhver henseende

18A

paa Fredag skal jeg skrive mere til dig
og Olaf nu maa jeg slutte, thi jeg var
ikke hjemme ved Posteni ankomst og nu
maa den gaa. Sekken til Erich maa
Martha tage med sig og Olaf maa faa sig
en nye vi sender Olaf om muligt 1 Per
Skovler paa Fredag.

Du med Marie er det Hjertigste helset
fra Edvi Kerquane

Ole og Serine

P. S.

Fredag kommer vi til Mosterhavn
efter Martha. 2 Sig Dingeboller til Elen
bedes Martha at Kjøbe.
12 Skd sender til Marie Tugtester

V. S.

18B

Engesund 22/10. 63.

Kjære Asbjørn og Marie

De gjorde os meget glade at Olaf fik komme til Eder og nyde baade Læge tilsyn og Skolegang hos P. Grannestad thi De kan vide at om Enokfin havde lauvet hans at komme Der og hvist vel-de have tilsyn med ham, var det ikke sam hos Eder, thi Olaf trenger til Tøgt ogsaa, og vi vilde ønske at han vilde opfere sig vakkert, mothe han nu bare ikke lengei tilbage vi antager han ikke gjør det. Vi savner hans nok mer end han savner os. Jeg skrever nu til Bergen for at give Forældrene besked at komme til Engesund hvis di kommer med Vaage, og kommer Di til Carestiania der Reise di vil ogs til Stavanger, men vi venter Dem altegelvel til Engesund for det første Vaage skal snart vere venterdes

19A

Vi sender nogen Smaasager til Eder
som de ikke man fortman nemlig
1 Krukke med Tidsel 1 Vogtørret Tuk.
1 Krukke med Smør 1 Tørskrap lidt groat
gaven til Marie som Skrine glemte at tænde
med Marthe samt til Olaf 1 Skab og 1 Skrin
med noget Stel i. Vi haaber med Marthe at
faa hore hvor Olaf befinder sig.

Vi hilser Eder paa det Hjerteligste

O Anden

19B

Engesund den 1/11 1863.

Kjære Asbjörn og Marie

Ved Guds naadige Bestand nedkom Serene den 29/10 med et vakkert Guttebarn, der endnu ikke har faaet navn. Det gik meget taalig denne Gang thi Barnet blev født under meget taalige Fødseliveer. Serene har været heller noget sygere siden, men sån haaber vi dog paa Bedring.
Her sendes et par Hörler til Olaf disse vil vel blive noget store her var noget meer såm han skulde faaet men eftersåm dette kan ween blev det ikke Lørdig men vi skal sende det saasnart såm muligt. Det gjør os meget ondt ved at höre at Olaf er sån uartig imed Eder, men det gaar ikke an at han for sin Villie frem thi dermed bliver Olaf verre men vi haaber at naar han seer det man være saaledes sam De siger han vil han og man finde sig deri. Vi er meget glad ved at höre han er kommen til Eder, thi Olafs Plads er ikke hver han for raade sig selv Gud give at Olaf maatte blive smed. Jeg maa afbryde thi Folket venter paa brevet. Jeg skiver igjen paa Mandag. En kjærlig helsen til Eder med Barn og Olaf O Anda.

20

Engesund 1/11 1863.

Kjære Asbjørn

Idag skrev jeg et Brev og sendte et par Gavler til Olaf med folkene som skydsede Kundjen fra Mosterhavn herlig, men om De nauede Rijfylke ved jeg ikke det kan være meget vanskeligt, men saa haaber vi de maa komme om ikke for du naar dette Brev kommer Eder ihende. Kundjen fortelter at Olaf har sat Eder i stor Tröve og dette gjør os meget ondt, men er dog glad ved at han ikke kom hjem, thi vore Tolelser som vi i dette Tilfelde har for Barnet maa vi lade fare, og lade Tanken paa hans fremtide vel blive den overvindende, thi Olaf er saaledes at han pröver saalenge der er Raad, men naar han da ser dette intet hjelper saa giver han sig paa det og er da hels smillette. Desforuden er Lengselen hos saadane smaa Börn man man antage Dieblikkelig saa den snart forglemmes, saa dette er vi meget glædere over om det volder ham Taarer at han er kommen til Eder, thi Olaf kan ikke overlades efter eget befindende til at velge hvor han vil være, thi vi tvivler ikke paa at Olaf snart vil finde sig fornøiet hos Eder. Dersom der skulle være nogen Ting Olaf mangler som Hue eller noget andet maa De kjöbe ham det han tiltrenger og sende os Regning Han skal min fan i Boge og nogen Kramper og Underklader saasnart Jerne kommer sig lidt igjen. Det vilde være [illegible] [illegible] [illegible] noget af Tiden til Skolerungs [illegible] [illegible] [illegible] saa stor at han man biggende dermed kan kjender Bagstavne og kan egsaa stave lidt. Mette Olaf bare ikke bleve Eder til formeget ~~[illegible]~~ besver dette ved vi han gjør, men var

21A

han [illegible] ende snild imod Eder, det vilde være bra
at faa höre hvordan det gaar med ham. Jeg har endnu
intet hört noget om Kleipner, den er vist ikke
kommen endnu, thi jeg har spurgt efter ham med
hver Bygdaad som er kommen her forbi, jeg har skrevet
til Madame Dösker og bedet hende undrette Tersalsine at
De kommer hertil, og bedet hende sige at Din nin er
i Stavanger det skreder frem paa Kosten forend De kom-
mer, thi siden er nin kommen saa Den skulle være
ventendes, bare jeg kunde faa besked strax om ankom-
sten thi det kan gjerne hende at jeg maa op til Bor-
gen efter Dem, og for at faa opgjort med Vange og Rederne
Tilfelde af at mit forige Brev idag ikke kunde komme
frem, saa indehold dette om sendelsen af Skovler til
Olaf og Beretning og Serenes Nedkomst med et Guttebarn
den 30/10 Kl 3 Eftermiddag, hun har i Eftermiddag været
gaudske taalig saa vi haaber at hun kommer sig
Serene har paa Eftersommeren været meget plaget
med Hodepine af den slags at hun tildeels synes
Legemet bliver saa stort, og har gaaet tildeels saavit
at hun i Qvelblikke ikke har sandset sig, dette
var tilfelde første aften efter hun havde født men
har Gud ske tak ikke indtruffet siden. Olai holder
paa at indlage Medesener saa Du sendte ham med
Martha, og han er nu meget bedre især hvad udslettet
angaar thi dette er for det medste gaaet bort Kjertlerne
er nok noget hovne endnu Olai er nok noget tu
kjolet ogsaa thi han leder af Koste, saa dette kan
gjøre at Kjertlerne er hovne. Jeg sender indlagt et par
Lenner til Olaf.

Vor nu Din at Marie og din lille Olaf og vores
Olaf allesammen paa det kjertelagte helset fra mig
med Serene og Børnene og Martha

Dres Hengerne
O. Anda

213

P. S.

Hell Madam Thorsen at vi har
fanet en Lair y alt er vil y haar
med naste Pit venlig Bred

S. P.

21 C

Engesund 16/11 1863.

Kjære Asbjørn og Marie

Nu Gud ske Tak er vores gamle Forældre efter en meget forsfeld Reise over det brusende Hav kommen vel hertil og er efter Forventningen saa tavlig raske gamle Far især ser meget godt ud bedre end da han forlod Norge men han har følet sig siden han kom hjem noget tung som han tror kommer deraf at han da vi paa Onsdags Aften kom til Bukken og modte lage ind paa et kalt Verelse frøi noget intet der blev varmt, men saa for vi havde han kommer sig. Moder har mottet holde Sengen et par dage formedelst hun er bleven sig i Benene som hun fik i Bergen ved formegen Bevagelse og gaven paa Gaderne thi dette havlede hun ikke. Tiderne har været hovne, og dertil megen værk og stikken i disse men hovelsen er nu saa vel som værken gaven noget bort men er ikke endnu etlaa til at gaa paa dem men for vi havde at dette ogsaa vil ordne sig. Jeg havde som en Tanke at det var Skeppner som Skiolten vores traf da den kom fra Marken thi den hiisede tlag ved Kobbervig og ansaaes at være et saadant Forlad og paa Tirsdag gik herigjennem en Hallender og Ledsen paa denne raalte til os

at Sleepne var kommen og teraldrene var
med jeg var da bestemt at reist til Bergen
paa tredag enten paa Baad eller med Ryfylkke
fra Mosterhavn, men Veiret tillod ingen af
Delene og bestemte mig da til at oppebie Pesten
paa Mandag, og da imedlag jeg havde det Bree og Bree
fra teraldrene fra Bergen, og da bestemte jeg mig
strakt til Ressen med Baad, og vi reisede herfra kl
4½ om Eftermiddag samme dag og kom til Tusøen 1½
miil fra Bergen samme Aften og om Morgenen
kl 9 kom vi til Bergen. Jeg traf Dem ikke
for om Aftenen ki di var gaaen ud og ingen
af bekjendte viste hvor havden boede som Di var
hos, men da jeg havde forskiellig at udrette gjorde
jeg mig fordig dermed den dag og paa Onsdag kl 11 gik
vi fra Bjen og kom til Bukken samme Aften og
Torsdag fik vi god vind og kom hjem ke anstrenge
1 middag. Far fortelle nu mini vi spiser at han ha
faaet saadan sus fra Ørene som det velde veere
bra det ikke velde gaae vedere om sig, og lige
at Moder matte komme sig i tiderne.

Til Redereet eller Vaage betaldte jeg 33 Rd trogten
blev regnet til 50 Rd og de øvrige var indbetalt
af Fader som han havde tiloveri. At trogten
blev belligere end vi havde troet, man vi a
haae at Vaages indflydelse ~~ha~~ har haft m
Betydning og skylder vi Vaage megen Tak fast
for sin store Omhyggelighed for Dem under Re
siden for Ophaldet i Bergen som han inge
Betaling velde have for eedag han havde

22B

beiörget Dem Laje paa et andt Ned gfär for at trykke
blev sån bellig, sån Vaage har veeret imed Dem sam
om de havde veeret hans Forældre. Olai er bedre
hvad Kjerthorne og udsletet angaar men han hos-
ter og spyter op meget det kan nok veere Ter-
kjöling. Serene er kommen paa Benene igjen
og Barnet er raskt. Fader klager i aften for at han
er ikke rigtig til pai og tror han kommer til
Sengs. Vi var nu med Posten bestemt at sende nogen
klæder til Olaf men da vi om et par Uger kommer
til Stavanger med Sjotten vil vi sende dette med
Sjotten Jeg kommer vel neppe til at bleve med
Det veer glædeligt for os at höre at Olaf er bleven
snild De man helse hans at tar og Mor glæder
meget ved at höre at Onkel kan fortelle han er
lydig og snild og at Gud i Himmelen vil da veer
hans Fader og legge sin Velsignelse i Onkels Medicine
sån han blever rask igjen.

Du og Marie og Ederi Olaf og vori ere allesammen
kjærligt helset

Deres Hengivne
O Aadal

355

Engesund 7/12 1863.

Kjære Asbjørn

Vores Reise til Stavanger med Skjøtten blev forandret paa Grund af at Kundsen fik fraghet Hveden fra Bergen med et Stavangers Kartøi som sparede os udgifter imod at Skjøtten skulde gaaet med Den, derfor vil ikke Bestemoder kunne Reise herfra til Eder førend Dampskibet begynder at gaa keregjennem, y vil det da falde bedst for os at Olaf blever hos Eder inhil den Tid, som jeg skal berette dig om Tiden naar den begynder saa snart jeg derom faar besked Jeg har troet for at spare mig en uges Tid som ikke vil være saa godt ved Nytaar Tider at opofre om det kunne gaa ud at Olaf gek med Dampskibet Ryfylkke alene til Sandeid y jeg kom dertil y imedtag haren kundske dette kunde lade sige uden Trygt gjøre naar Tønning velde paatage sig at have tilsyn med ham. Dette kan vel være vanskeligt for Tønning selv at gjøre men der er vel Passagerer som Tønning kunde faa til at have tilsyn med ham i ist fraverelse Bestemoder vil sansynligviis blive med mig naar jeg kommer efter Olaf, tki

23A

ferend Dampskibet beggader er det nesten ikke
Raadeligt hverken for Olaf eller Bestemoder at Reise
Vi veen til og fra Mosterhavn paa denne
Aarstid er ikke altid saa god. Naar din har anled-
ning at sende mig et par Ord og deri udsige
din Mening om mit Forslag til Olafs og Bestemoders
Reise ia vi det gjerne. Bestefader har nok gjort
et Forslag til dig om din ved Fuldeleder kunde
komme hertil. dette kan din nok vide vi
gjerne ønskede, men jeg har sagt hans at det
vil vel neppe lade sig gjøre for dig nu ikke
din Mørie venter sig. Bestefader sijnes ikke
at kunne skrive om forskelligt som han havde lyst
at tale med dig om, og at Reise til Stavanger
endnu falder han nok medbjydelig for ikke
han ved siger han at der vil da bleve af
Forskellige megen spørgen efter mangt og meget
fra Gaspe. Jeg kan nok sige Eder at jeg tror
ikke det har været saa galt for Forældrene der-
borte heller, og de vil ikke ned sette Christoffers
saameget som Endre og Andreas har gjort, thi jeg
tror nok De har været for dræie, ja til efter
Forældrenes sigende paaflan at Endres Brev
er vel ikke frit for usandhed, thi efter-
som jeg af Endres Brev erindrer gjøre han
at Forældrene bleve udstødte af Christoffers
Huus men dette var ikke saa, thi det
var efter eget befindende De forlod Christof-
fer, og slet ikke for Christoffer ikkyld, men
vel for hans Kone som var et meget god-
gjørende Menneske men havde kommelig ikke Eiden-

23B

skulde sam hun ikke kunde imødstaa.
At Christoffer har Redaget saamange derbarte
seger Risbefader y Medar er ikke sandt hvad
Penger angaar, thi De ved for hvist at han
ikke skylte til flere Norske derbarte end
et par stykker y dette var anstrends henemed
200 Spd til den begge, men deremed blev
Norskerne ham Christ skyldig meget mere
ja mindst 600 Spd sam han havde megen
Mæl at faa Reviser for da de forlod Gospe
y af Endue fik han ikke Engang Reviser
y om han har Reviser for han vel ikke
mere. Christoffer var den sidste sam De
ved Gospe skildhei med y da var han
meget Bevaget. Hvad Christoffer stillede
saalenge med i Ovelse var nok en Sag med Ho-
ved Agenten Rosan, men dette ved Forældrene
ikke nogen Rede paa, thi Hulfeldt sagde
til Jade i Ovelse at C troede at faa Ho-
vedagenten afsat men C blev afsat selv
Denne Sag var det nok sam Christoffer blev
saalenge berte fra Gospe for ud den blev
udsat gang for Gang. Christoffer er begynd
at anlægge Kalkbrenderi paa sin Eendom
i Gospe, Ovnen var da Forældrene Reiste
snart fordig til at Brendes, det vilde vare
anskeligt om dette maatte lykker for han
han arbeidede med selv at alle Kræfter
Heele Familien fordre C er i Chicago af de
sidst Emigrerede y alle erne kamme i Arbeide
sin Forældrene sykes nu ikke have Sag for Denne

23C

med hensyn til det Temelige indkommne
Andreas skal opføre sig meget Ordentlig
og har en god Anseelse Nils har taget sig
en Tur op fra Chicago til Holmes
paa Arbeide og skal have gjort det bra
men er nu kommen til Chicago
igjen og skal faa god Anseelse der
igjen. Jeg glæbte i mit sidste Brev at
sende indlagte Sedel opskriften fra Olaf
Medelner. Olaf er nu meget rask
Vores gjøste Barn har Navnet Johan
Arnik efter Svenes Broder Johan
og efter mere Broder Arnik.
Olaf har nu vel lyst til at faa
se sin ukjendte Broder og dette haaber
jeg vil blive om vi leever saa fra
er tænkt. Det glader os at Olaf er imeld
mottet han fremdeles vedblive Caade
meni han er hos Eder og naar han
kommer hjem til os.
Vi lever vel allesammen forseden Restefen
er endnu Tungkørt men vi vil haaber
det kommer igj.
Ver hermed Dig og Morse og din Olaf
og vores Olaf paa det Kjærligste helset
fra Eder Sveldre og Loskinder
og Eder O Anderson

T. S.
Dampskibet Constitutionen afgaar første Gang den 3/1
fra Bergen til Olen og Ryfylkke samme dag til Sandeid og
da har jeg tænkt at reise efter Olaf og Bestemoder med, skev
os til med første Post tilbage hvorfor Du for det til med Olaf
i. S.

230

20/12 [illegible]

Engesund 14/12 186[illegible]

Kjære Asbjørn og Marie

Deres Brev af 8de har vi imod-
taget og ikke jeg fra Beslefar Tekke for
Medsenderne. Med hensyn til Olaf [illegible]
reise da har jeg skrevet et Brev [illegible]
som jeg haaber de har [illegible]
lig 3/1 med Ryfylkke til Sandeide
4/1 fra Olen til Engesund. Nu [illegible]
erfarer vi at Reisen bærde [illegible]
men vi har vendet op og ned og
Tænkt og overveiet hvorledes vi skulde
og bærde faaet Reisen til før, men hvor
meget vi tænkter saa finder vi det
aldeles umuligt at faa det til før den
lasbinte Tid. Vi er meget meget lei her-
over men vi kan ikke faa det til
tki at tage med Damskibet til Mos-
terhavn paa denne Aarstid med et
Barn efterhaan vuret min fulder kan
vi under ingen Omstændigheder finde
det raadeligt, tki her ligger Fartøier
Havanegere og Andre som har lagget her
næsten een tige og har været paa Veien
flere gange men er kommen tilbage
og med een af disse Fartøier leverede
vi Omhand nogen Sager til Olaf men
har maket tage disse tilbage igjen

24A

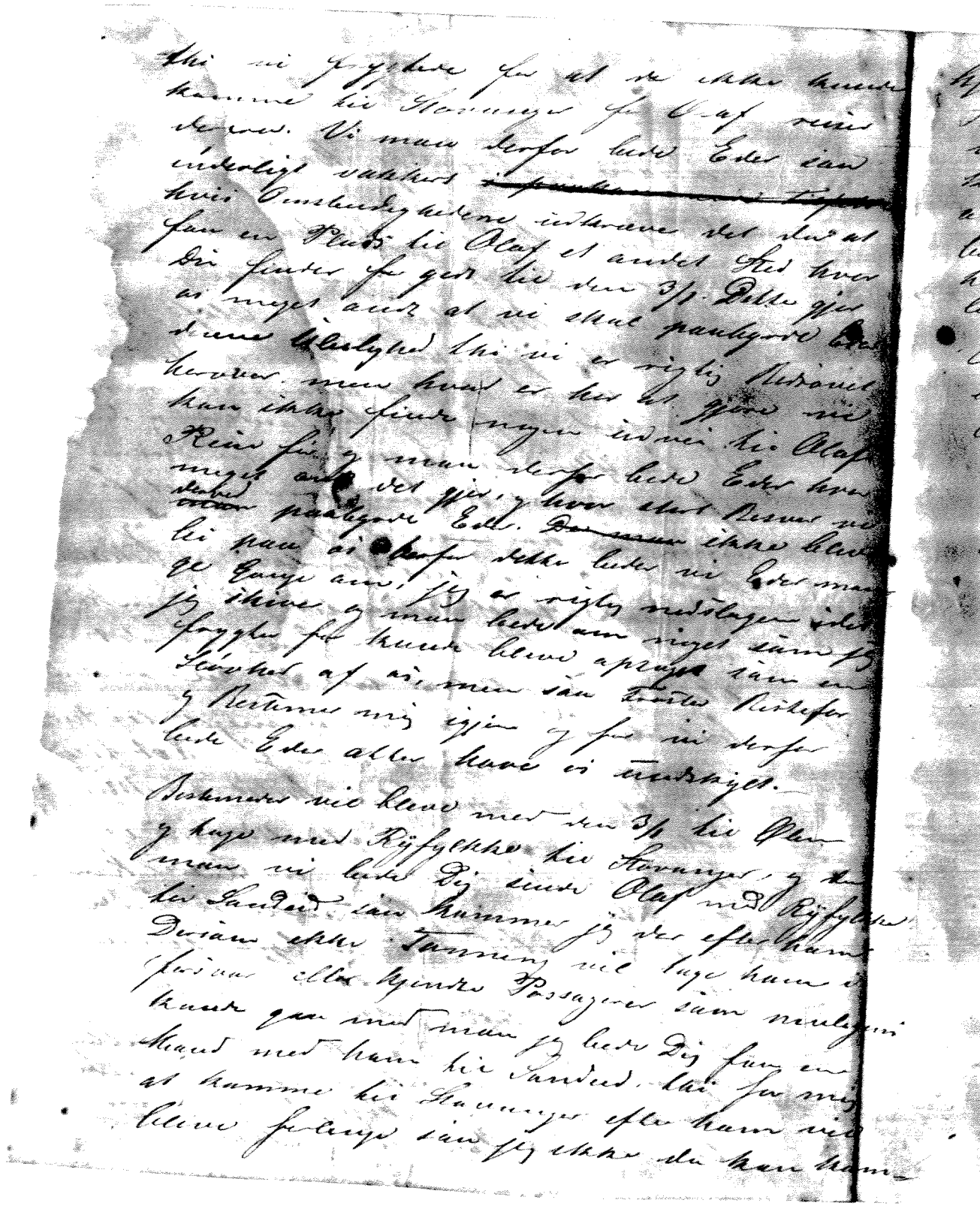

kjem forend 1 Uge efter. Men kundske
Tanning tage ham med og om han tam
vi ved ikke kan have helsyn med ham
kunde han faa nogen anden hie, og
naar Du dette for ikke vandeligt dar
beder vi Dig faa et kjendt menneske med
ham til Landeide og der ikke jeg om jeg
lever være og imorgen ham.

Vi vaaren nu til at bestemme Tulen ~~[illegible]~~
enhie 2/1 og har vi det Haab efter tam
Omstendigheden synes fordre det at De
ikke bliver Lei paa os derfor.

Tar os allesammen er Dig og Marie og
Rennene paa det Broderligste helset

Eder Hengive

O Anda

24 C

Engesund 30/11 1864.

Kjære Asbjørn

Dit Brev har vi først idag imodtaget thi Posten er blevet forhindret formedelst det Stormende Veir. Beretningen om Brede Andreas død vagte sorg eblandt os men hvad Gud gjør man vi finde os i. Vi fik sperge en stund for Testfolkene kom af en Hangesunds Pogs at Rijfylke passerede Hangesund igaaaftes og haaber vi da at de efter megen ubehagelig Reise kom til Stavanger igaaafter. men dette blev vel sent hen paa aftenen, og tellige ~~[illegible]~~ seent paa Tiden efter din Skrivelse thi idag den sidste men saa haaber jeg at det er udrestet idag. Lille Johan Arndt er sygelig kandske for Tenderne men det begynder ogsaa med udstet saa Olai havde det. Bestemor ved hvordan Olai var med Rødme over halve Legemet, men vi vil dog haabe at det ikke skulle kamme i den Grad med Johan saa har været saa rask Gut. Var saa god og bed Bestemor at kjøbe hos Rønneberg 3½ Al efter den mørke prøve og 2¼ Al efter den lyse prøve. Serine gav for begge deler 20/ Al men det fult nok i Stuer derfor kandske for denne priis. dette Tai bedes sendt i Kofferen

De er alle fra Familien har hilset

Deres Hengeven

Ole Aada

25

Engesvaeld 24 juni 1865

Kjære Sverger

Med Serene har intet nu intet saadant Tilfælde indtruffet siden, og Bedringen har gaaet fremad intet igaar Nat her blev saadan Kattealarm og Serene stok op mens hun lan i sen bedste Søvn, hun Sovnede righjnok igjen men dog er denne Trefning ikke uden frygt for os, thi den ~~har efterlat sig~~ eller uden den Tid er et stort tilbage tald i Bedringen ikke, og ved vi ikke hvordan Herren har tenkt det. Gud ber baade Sauzer og Lager kan snart gjøre en Forandring igjen til det bedre Idag en Tid var Serene ikke lidet sig men jeg en Tid var paa Tilje og er hun nu ikke meget bra men dog noget bedre. Om det alene var det hun stok sam har gjort Tilbagefaldet kan jeg ikke sige: et mindre et godt Humér har nok været med, thi efterfulgt hun kam sig noget har hun nok lagt mer og mindre paa sig af saadant sam ikke burde været men haaber jeg at hun har faaet disse Verdens Sorger bort fra sig igjen. Hun var meget beklemt igaar og lidet kunde faa graadt jeg var i en nedstemt Stemning thi jeg fryglede for hende og bad til Gud og bad hende at kaste alt bort fra sig. jeg ved ingen Grund hertil og jeg har tenkt om jeg kunde have gjort hende noget imed, men jeg ved ingen Ting, men det synes sam hun nu er kommet i bedre Humér saa hun nu er mer sørgende i Herren. Jeg ønsker om Gud gaver at Serene kommer sig at vi kunde faa noget for os

Undskyld mig der var skrevet kan andet Blad og jeg opsalverede det ikke og mette dette klippe det bort
v. S.

26A.

2613

3/8 Bandt
til Tidlaugt

Engesund 31/7 1865

Kjære Svoger

Da jeg lægger at blive lui for forskjellige Medisiner henvender jeg mig atter til Dig med Bøn om at besorge mig nogen tilsendte med Dampskibet til Lervig.
Af de Medisiner jeg for har haft behøver jeg 1 Dl Brijonia 1 Dl Sulfur af de jeg ikke har haf 1 Dl Arnica 1 Dl Spicumanka.
Medisinerne bliver alt mer og mer uindværlig for mig, men det kan ikke hende at jeg for arbeide udenom Huset men som for jeg tage mig iagt og ikke paabyrde mig alt formeget Arbeide. Kreftpassienten har jeg ikke nylig holt med, men Forandring er foregaaet thi Brystet er meget Myggere Hendes Mand siger at der lægger paa det afskaarne Bryst at sætte sig til som Bylder som udkommer gjel Materie De frygter for at Kreftsaaret alt kan blive større og større, men jeg har troet det kan være godt at saadant kommer ud. Jeg skal undersøge Brystet og da naiagtig skrive derom. Jeg har hørt at Armen Aalen skal være ond i de sidste dage. Dette kan

27A

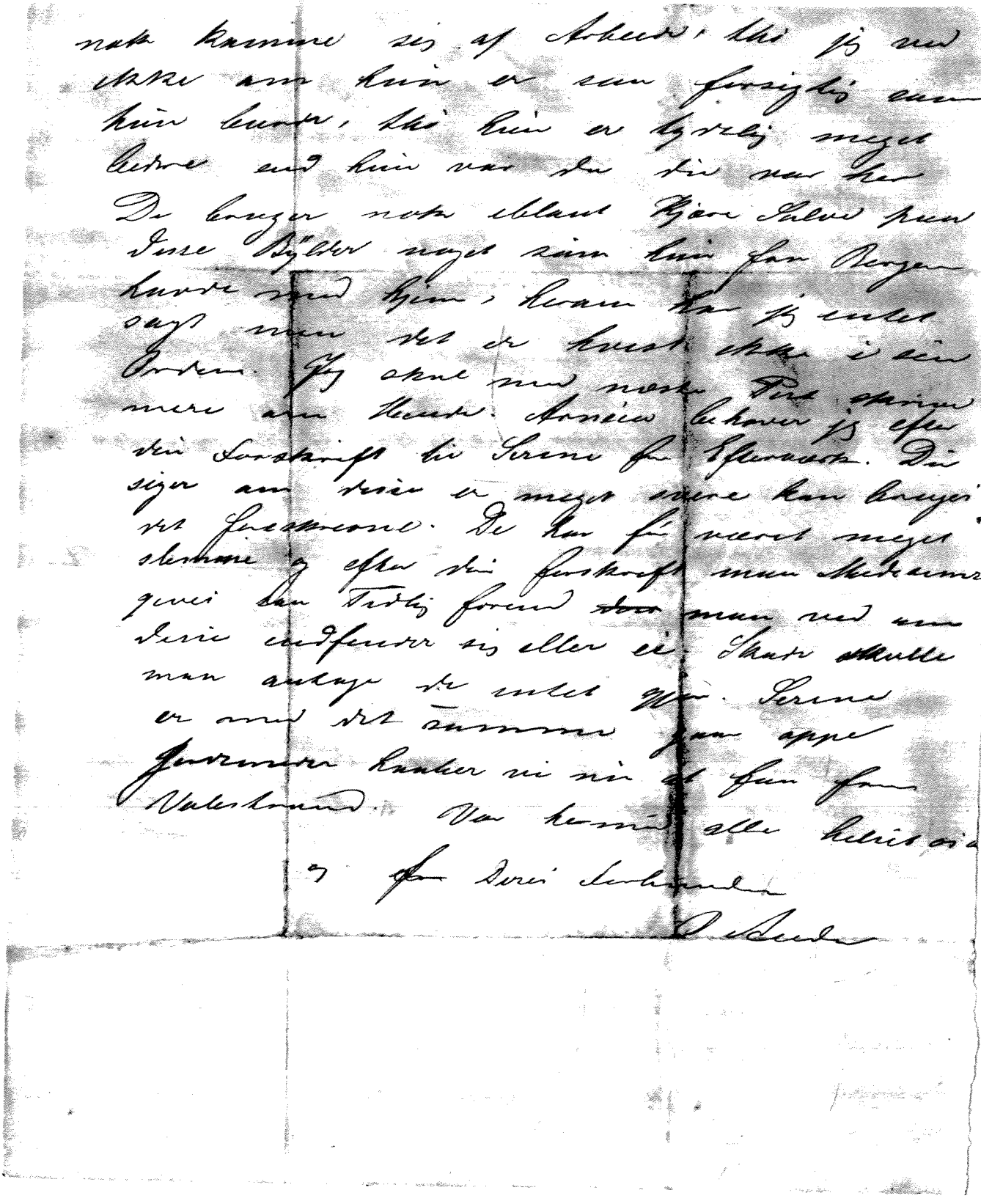

nok kamme sig af Arbeide, thi jeg ved
ikke om hun er saa forsigtig som
hun burde, thi hun er tydelig meget
bedre end hun var da du var her
De bruger nok eblant Kjære Salve paa
disse Bylder noget som hun fra Bergen
havde med hjem, herom har jeg intet
sagt men det er hvist ikke i sin
Orden. Jeg skal med næste Post skrive
mere om Hende. Arnica behøver jeg efter
din Forskrift til Serene for Efterværk. Du
siger om disse er meget svere kan bruges
det Forskrevne. De har fra været meget
slemme og efter din forskrift man Medesimer
gives saa Tidlig forend ~~der~~ man ved om
disse endfender sig eller ei. Skade skulle
man antage de intet gjør. Serene
er med det summe gaar oppe
Jordmoder haaber vi nu at faa fra
Valestrand. Var hermed alle helst oi a

og for Deres Forbundne

[illegible]

27B

Engesund 17 Aug 1866

Kjære Svoger Asbjørn

Imorgen skal jeg og Sirine reise til Haugesund. Erindet er fordet meste at i am Maurel Tieglestad. Idag er vi op i Skurppene for at tage nogen prøver af samme, sam vi [illegible] Vikingen vil sende i morgen, men [illegible] disse kammer forsinde til at rekke dig for du reiser.
Nu er de kommen men Kispraverne 3 Fjørdinger. Fjørdingen No 1 Holmen lader til at blive Kiis over hele Holmen der ikke er liden, den ligger i et Vand og i Vandet ved Holmen sees Kobberkiis, alsan haab om at overgaa til Kobber naar man kommen dybere ned. Fjørdingen No 2 Kornehaugen og No 3 Hellandsstølen, lader til at blive store Leier, thi vi har blodt affyret nogen fan Skud og gangen Anvisningen er mange Alen bred. disse Leier lader til at blive liggende gang. Kisen sam du har i Stavanger af Presten vil efter indvisende blive stors med staaende Gang, der er nedmenernet omtrent 3 a 4 Al og Anvisningen har for hvert taget til i storelse, den gangen ellen Anvisningen er omtrent 3 Al bred.

vend om

28A

Alle Leier ligger i Nærheden af hin-
anden, et ledt stokke vei fra Søen anstrædt
1/8 Norsk Miil. Vei til Søen er andledning at
fan, men alle vil ikke gaa til Søen paa
samme Sted. Vi har enda flere Skierp
sam ikke vi nu vil sende Prøver af
Dersom du kommer til at sælge bort en
Pert ~~til~~ i Engeland kan Du nok lade ~~det~~
~~stokke sig til~~ disse tre Skierp som Prøverne herma
forlyer gaa med i samme Handel. thi der skal
intet afdrag bleve for det Vidkommende allegevel
Pertens Skorelse for du gjøre efter eget gods befin
det vil Kamme and paa hvad der Kan faa
thi stere Betaling mindre Pert tilbage. Du gjør
alt efter eget gods befindende. Leierne ligger paa
Sydsig Ned eller Sadøit.

Du med dine er paa det kjærligste hilset
og ønsker vi dig en lykkelig Reise

din Svorger

P. Aulla

28B

Engesund den 10/12 1866.

Kjære Svoger

Dit Brev af 4/12 imodtog vi den 9de hvoraf ses at Du med Neptun imodtog Brev fra Scharp dateret 24/10 der paa grund af Neptuni lange Reise var meget gammelt. Ve erfarer at Scharp ved modtagelsen af Ertspræverne har skrevet inden at appelle resultatet af Analysen og vel derfor ingen videre Bestemmelse, som dog var os mere om at gjøre end efter Ertsens procenti indhold, thi heram har baade vi saavelsom andre der har samlet sig Erfarens i Bjergværksdriften gode Forhavninger. Ertspræven var taget i øverste Skarppe derfor kan man ikke vente at den holder stere Procenter. Kundsen har paa en Reise tie et andet Skjerp (det som jeg talede om da jeg var i Stavanger men som kan intet syntes om og derfor gjerde intet dermed) taget en tur tie Værnøe og betraghet vores Skjerp der henne nærmere hvilket vagte endmere hans Opmærksomhed baade for dets gode beliggenhed nær ved Søen og gode Havn som ogsaa haabe om Ertsens gedhed og mængde og det sedste man man først arbeide noget førend man kan komme tie ~~[illegible]~~ vesked heram

Ter Parafinalleen folger og vor saa god og behal. Derfor have der Bjøkke Skarppet af — 19-48

10 — 29 48

29A

Aurvisningerne lygger Harecautel 2de af disse indvier
at lygge over henanden = med omtrent en
40 al mellemrum den ene tæt ved Søen
den anden lenger oppe tie Lands skulle disse
som her er grund tie at antage stade
sammen turde Ertilset bleve stort.
Paa Værnøe er et Skeerp til paa Indmarken
tæt ved vores Skeerp af samme sirt som
veres, som tilhøres Beboerne paa Øen, som
vi tror at kunde komme i Befiddelse af
for en rimelig Betaling. Paa Reisen indaver
fik Huudfen ogsaa oper paa 4 Skeerp paa
Tymøiøen omtrent 1 Meel fra Værnøe
men som Veret og Tiden forhindrede ham
at bese imedlertid venter vi Prøver
af samme. I Nærheden af Rasnøi her
vi hørt at der skal være et Skeerp
paa Indmarken af samme sirt som
Rasnøi, men da dette lygger paa
Indmarken man Gaarden kjøbes og derfor
vie det nok bleve kostbart ogsaa ved
Gudberg skal 1 Skeerp være at faa af
samme sirt som Guldbergs Kis var begyn-
delsen, men vi kan intet gjøre hermed
førend vi for høre Bestemmelsen for
Her Schjørp imedlertid tror vi at vi
for det første har Skeerp nok selv at be-
gynde med, og naar begyndelsen er gjort kan
man efterhvert bestemme sig for flere, som
her nok bleves anledning at faa, især

29B

der vi ikke indhaler tiden forlenge fin
vi begynder. Hansen fra Stavanger holder paa
fremdeles at arbeide i nærheden af veres
Skerp nettop ikke paa samme Sted saa
han arbeidede da Din var hos os, men
i nærheden deraf og nu ~~bade~~ det til
at blive tauvende thi Ertsen tiltager
baade i gedhed og mængde. Idag var vi
paa Veien derhen for at faa Prøve men
Veiret tilled det ikke og emorgen gaa Pisten
alsaa kan dette ikke denne gang ske.
I Vaskolmen har Formanden til Hansen
veiret og beseet den han sigen at vi ikke
man regne paa saa Ertsen nu er
thi han ignes være fuldkommen vis
paa at naar man kommer dybere
ned vil Ertsen blive gandske anderledes
meget bedre, og dette er baade veres og saa
din har ytret ogsaa din Mening.
Vi har ikke villet mutte de forskellige
Skerp forend vi fik høre noget fra Scharp
om anlegt Bestemmelse men da tiden
snart er forløben man vi begynde at
mute og har vi for det forste tænkt
at mute Præsten Vaskolmen og Vernøe
de øvrige appeventer vi forend vi mutter
dette Scharps Resultat (Bestemmelse) og vi
tror at dette ville være tie fordeel baade for os
os Scharp ja for jo heller at fatte bestemmelse
for at vi kan fatte Bestemmelser ~~med~~ og af
Gjørelse med de forskellige Skerp saa vi eier

290

isammen med andre forend andre kammer
ai i forkjøbet sam gjøre hjøre Arbeidsfolk
og Arbeidsredskaber sam vi tie Teraaret kunde
være færdige at begynde arbeidet.
Skulle Hansen fremdeles holde paa at arbeide
og anlæge Bjørgværkdrift der var det nødven-
digt at vi strakt tie Teraaret begyndte thi
ellers vil han opsnappe forskellige Skeerp
sam vi kunde komme i Reseddelse
af. Vi har haft Tilbud derfor men vi
afholder Tolket med at vi venter på
afgjørelse men en mand vi staar i
Underhandling med og førend dette
bliver afgjort gjør vi ikke ~~[illegible]~~ videre
forsøg. Hansen gjør Forsøgsarbeidet imo
at han fra halsdelen i Skerpperne eller
1/3 parter efter Overenskomst og forbehalder
sig forkjøbsret tie den øvrige Part naar
Skerpperne bliver dreværdige hvis disse
selv ikke vil gaa med bugor.

Du med Familie er fra min og
Kaudsen Familie kjærlig hilset

Din Svoger

Ole Anders

P. S.

Hvad var det fra Spergsmaal ~~[illegible]~~ Scharp gjorde
med hensyn til Rosnæs og Guldberg. ?

29D

Engesund 26/1 1867.

Kjære Svoger

Jeg skrev for en Uge seden, men Brevet kom nok ikke Dig saa snart i hende at Du med Jomfrie Bore kunde sende Flaskerne med Indhold og at sende disse med Dampen er vel ikke saa bra. Jeg har talt med Kundsen for hun reste paa Teske om Skærpene. Det er ikke at tale om hvad part for Din Deel angaar denne er den samme som om det havde blevet med Sekjærp dersom Du vil have Din part saa vil vi gjerne det, thi vi sijner ikke at have forleden part. Med hensyn til at komme i Akord med nogen nu overlader vi dette aldeles til Dig og kan han den som indgaar i Sekjærpi Sted gjerne for vores Deel behold parten som Sekjærp skulle havet, men Kundsmanerne for nok stellet belligere for hans vedkommende. Vi har med sidste Post skrevet til Bergomesteren og begjæret Mutung paa Presten Vaskalmen og Værnó. De øvrige har vi tænkt vil ikke vil mutke og da fulder disse i det fri igjen. Skulle Du faa nogen

N.B. Vil Du lade Bestefader Sjørge paa Sjøbo afgiftsbrevet af Sikkingen efter Tekken mærkes A. Klaster

30A

sam vi indgaa i Kampani, og disse skulle ønske at vi skulle Mulke Roadne hangen eller flere skal vi gjøre det.

Jeg er nu i Sengen men jeg skrever fermedelst i Laggesaar som jeg har faalt ved at skjøre Huden af begbenet, dette er nu i Bedring og haaber jeg det bliver gods til Mandag jeg har været i Sengen siden Torsdag, men havde jeg gaaet til Sengs med det samme jeg fekk Skaden eller hurtet kan Heftplasteret havde det snart gaaet aven, men først du der kom Roes og ikke lenger kunde være appe gik jeg til Sengs. Jeg brugte mange ting i Forstningen jeg begyndte med Grådamslag Sæbeplaster, og til slut matte jeg ~~[illegible]~~ kasere alt dette, og begynde med Vandinger og Roes og Merkur og nu er det snart gods.

Tør du sende ~~[illegible]~~ Flaskerne med Ludhold se i Brevet med Hund (Saltlasten) thi derom skrev jeg i Brevet.

Var Kjærlig helset fra os alle. Jerne har lyst at reise til Stavanger, men det bliver ikke siger hun.

Din Svager
O Aude

70 B

Valevaag d. 12 Juni

Herr A. Kloster!

Undskyld at jeg saa snart atter henvender mig til Dem. De ved at jeg var plageget af Galde Sygdom og da jeg i Stavanger kom til at fryse lidt paa Benene saa har jeg i den senere Tid været meget værre jeg er saa meget mat og skjælver som et Espelöv Pulsen hastig og stikken rundt om Hjertet samt Hjerteklap og trekninger Kroppen og i tiengerödderne og undertiden har jeg noget som jeg svelger paa da jeg ikke ved om jeg fik noget Medicin for Galdesygdommen har jeg her skrevet Dem til i det Haab at De vil være af den Godhed og sende mig noget jeg har for bragt det ene Sukkerstykke og har jeg tengt hvis min Galdesygdom tillader det at komme til Stavanger efter Aftale. Undskyld min Frihed og hilsende Dem og familie saa megen tak for den Tid jeg var hos Den tegner jeg med Agtelse og Venskab

Deres forbundne

Ingeborg Thime

18/6 Sendt Brev. – Tid ~~[illegible]~~ medsendt H.v.?

31

1/8-59

Kobbenvig Pensk 59

Kjøre Fetter!

Nu er Du vel atten hjemme og i fuld Virksomhed, som Du nytig nok altid er, hvor Du end opholder Dig og jeg haaber Du har haft en behagelig Tur. Min Hensigt med disse Linier er at aflagge min skyldigste Tak for de hyggelige Dage jeg havde i Stavangen, ja Du her er lange siden jeg har været saa tilfreds. Alle var saa hjertelig Venlige mod mig og jeg hygget mig saa godt i blant Eder. Det smagen saa godt imellem at møde lidt Hjertelighed, det styrker Sjelen til at gaa det mindre Hjertelige imøde som ~~her~~ altid kan vare nok af, mine Smaapigen takker Dig og saa meget, og taler ofte om hvor fornøieligt de havde det, Onkel Abjørnen er saa snil siger Stina, og for at stadfeste det, spørger han, er det vel ikke sant Tante? ——

Jeg har ikke været nytig rask siden jeg kom hjem, jeg maatte til Sengs et par Dage, jeg har der til havt en frygtelig Tandpine, og gaaet med et Kind saa stort som tre, Du kan troe jeg har været par meer end en Gang har jeg i denne Tid

32A

A. Kloster
Kloster
A. Kloster

önsket jeg havde haft fat i Dig og Dine
Sukkerkugler jeg kan sige mine Natter naar
jeg untager de to sifte har denne Uge været
aldeles Sövnlöse, jeg har nok ikke været
forsigtig nok paa Turen, og taalen jeg vist
en god Deel mindre end jeg selv troen
nu er jeg Gud skee Lov bedre, og skal
i Morgen begynde med Skolen, det er rigtig
falt at være en saadan ussel Stakkel, men
bliven saa lei af sig selv og en begynde for
Andre. — Vil Du være saa snil og leven Jomfrue
Dreier nedfölgende lille Pikke, og Mantha
den med hendes Navn, det er Mönstue
som jeg lovede Dem. Hils Dine Forældre
og Söskende saa meget fra Smaapigene
og Din forbundne Cousine

Ingeborg Waage

Det skulle være falt gjilt at see
nogle Ord fra Dig men Din Tid er ja saa
optaget at jeg ikke kan vente det. —

32B

Kierre Asbjørn
Med Kone og barn

{ Engesund 16/11 63

Efter Som vi nu haver Efter Ladet os 7 af vorre Kierre Børen, til lige med Børnne Børen i Et Langt bort ligende frem, med Land Nord America, Saa haver nu den naadige og barmhiertige gud hverret vor storre og gode Viileder over det storre og Brusende hav til vort Kierre fædrene Land Norge, Som vi nu haaber at faa igien See Eder 4 Børnen Som Er i vort fødeland, til lige med Sinne Elskede Børnen, dette Er nu alt Som En nyværden for os, dette føler for mig at dette Maa hverre denalmægtiges og storre Guds Styrrelse Som förrer os igiennem Saa mange Vanskeligheder baade til Lands og til Vands

Saa hvil ieg nu under Rette dig og din Kone og barn Som nok du vel med för at vi ere Lykkelige og vel an Kom til Bergen 3/11 den nes og da vi kom der til da Tog H J Dauge os til sig Som Sinne Egenne forældre, Ja han var Som En Kier fader for os i første gang han kom I det hus vor vi ~~bode~~ borde Kaa Søen var din Kierre Mader meget Syg, han var Som En Doctor for hende, han Sparrede ikke noget alt hvad Som stod i hans magt Men vi kan Enttet Vedelag igiøre han der for, den gode Gud blive hans blömner der for

33A

Siden varre vi velkomen af han Egnne
Sødskende baade af Anne Marthe og Christian
og til lige med flerre bekiendte
Anne Marthe var meget kier for os vi varre
hos hende helle 2 derge hun bad at vi skulde
helse meget kierligt til dig og din konne
saa varre vi budne til Jonnas Ferkkingstad
di varre saa om høgelige for os og glade over at
di fik see os ijen, —

Men nu hvad som bekostningen angaar det
hvil du vel see af Ole Andas brev, der liger en meget
tung byrde paa mit hiertte for alle di storre
penge summer som du i mange aari har maatte
udrede for dinne forældre, og samme til fælde
med vor Svoger Ole Andes —

Nu skal ieg hermed helse dig i det kierligtste i fra
dinne kierre Sødskende først fra din broder Endre
med sin konne og Børen han følte en stor kierlig
hed til dig som en god og kierlig Broder som du
havde bevist baade med ham og hans Børen
nu sanseede han at du var en god og kierlig
Broder, og til lige med din Sødster Sisselier naar
vi tallede med hverandre da grød hun naar hun
i hukom dinne velgiørrenheder som du havde
haft stor moie og Besver som det nu vises
hvil det komme dem til gode maaske helle deres
tid, Janus er meget rask i Syraaget, Maria
Sørdels god i Syraaget Berthe lige saa saa
det er ingodhielp for for ~~[illegible]~~
Ol Drenn

93B

Til Eige med kan ieg helse dig
I fra Andreas og Niels det hvar meget
ont for di kom i nogen Værksomhed
di kom i en ikke liden gield, vel betalte
Christopher for derres Kost og Logi saa længe
di varre i Rvebe, og den tid di kom til
Cicagoe da var det længe för end di kiente
Pænger, men dette aar havde Niels 6 Dollars om
ugen for uden Kost og Logi, og Andreas lige
saa havde 6 Dollars om ugen men nu til
lagt 2 Dollars alt saa 8 Dollars for uden
Kost og Logi, og saa vit som mig blev til
kiende givet af mange folk saa skulde
Andreas have et godt karatter han skal hvad
meget snel og Niels med det samme Pogte

Jeg og din Moder og Endre med
sin familie og Jansen med sin familie
Reiste fra Gaske Bausen 26/7 dette aar gik
med Dampskiet Lenlihet, kom til Rvebe
17/11 det var 2 Dags Reise paa 120 naarske mil
det gik meget Rask d 22 for Lod vi helle Familie
og var der allene i et fremmet Sprog dette
saa oppe holt vi os der i 2 Maaneder i Rvebe
saa gik vi der i fra d 19/9 og kom til Bergen, 3/11
11 Same m d kom vor Kierre Svoger Ole Anda til
Bergen og i Modtog os med et kierlig helsen
og haver nu besørget os til siet Kierre hiem
og vi bleve kierligt og vel med taggne baade af
vor Kierre Ole A og til lige vorre Börn og som
mange som er i Huset, ved angaaer E og J
kan ieg ikke skrive noget om, men det ved ieg
saa sant Gud for under dem helsen

33C

at arbeide saa vil det ikke blive saa vanskeligt
for deres udkommer til föde og Klæder, da ieg
Jeg er meget glad for at di Erre kommer der
til da der er En meget stor og værk som Bøg
og din Broder Johan haver vi saa vit vi for staatt
at han var i live i af vigtte Venter Olai haver
vi nu paa et helt aar heller ikke nogen
underretning om

og hvad som angaar Christopher
hvil ieg ikke for denne gang berøre noget
viderre om da ieg hober at vi vis herren
til Lader det at vi kunde faa talle mutlige
med værandre saa skal du faa kunskab der
om, da sagen er ikke saa graav som Røgtet er
vel har nogen taget skade af ham, men han
har og saa lit stor skade paa sin side til
med kan igierne hans Egne Sødskinde der i annuia
lagt sit onde ord der til, saa saar det nu hvære
for denne gang om Christopher

vort ønske er at vi kunde faa talle
med dig men da du er ansat til
fast skole, saa vi værre for
nøgt som det er
Jeg ønskede igierne Brev fra
dig naar din tid forre falder

Far vel Dine kierre Elskede
forældre

Ole Kloster

Du og din Kone og
Baren og Olaf et
Er kierligt helvet

vor Ledes vidnet var
over herrel skal ieg
talle med dig om mere
vi findes

330

Haugesund den 13 August 1864

Herr Asbjøren Kloster
Stavanger.

Da min Kone frundeles er ved det Jamme efter at hun har brugt Deres Medicinner efter Deres Forskrifter, saa anseer jeg det raadeligst at hun kommer selv til Stavanger saa ~~han~~ kan faa tale med ~~Dem~~ Dem, for der kan være forskjellige Ting som ikke kan være nøie nok forklaret angaaende Sygdommen, men Jamme ved at tale med hende selv kunde blive meget anderledes. —

Hun er ikke saa Syg at hun behøver at bruge Lengen tverimod er hun tildeels taalelig rask, men hun har nesten bestandig trykk for Bröstet og opblæselse i Maven, og det Maanedlige (som netop nu har ved fundet sig) i meget ringe Grad. Hendes Reise til Stavanger kan nok ikke skee før om en 3-4 Uger.

Venskabeligst Mund Anda

34

Haugesund den 17/12 64.

Herr A. Kloster!

Jeg har nu den Fornøjelse at kunde meddele Dem at jeg synes min Kone er noget bedre, Pulsen slaar nu 85-90 Slag, og hun synes at være betydeligt bedre for Brystet. Jeg er nu inderlig glad over at hun er begynt at blive noget bedre saa der kan være Haab om at hun med Tiden kan blive rask. Medicinerne ere nu opbrugte, og hun lenges efter at faa flere. Jeg skulde have skrevet før men jeg vilde saa gjerne at hun skulde kunde sige Dem at hun var bedre derfor ventede jeg saa lenge som umligt.

Hun siger at det onde som hun har for Brystet nu ofte er borte men saa kjender hun det samme andre Steder saa som i Haven og derfra til Brystet igjen, men før stod det stadig for Brystet.

Ver paa det venligst hilset fra min Kone og Deres forbundne

Mathias Aarda

fr. Mr. Bergman "Brystyke"

35